

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4Co/288/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613235112
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oto Jurčo
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7613235112.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ota Jurča a sudkýň JUDr. Viery Bodnárovej a JUDr. Anny Slovinskej v právnej veci žalobcu: Profi Credit Slovakia, a.s., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 47 233 516, proti žalovanej H. V., nar. XX.X.XXXX, bývajúcej v Z., E.X. O. XXXX/XX, o zaplatenie 247,07 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 4.3.2014 č. k. 9C/3/2014-31 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal od žalovanej zaplatenia istiny 247,07 € s príslušenstvom titulom nezaplateného revolvingového úveru a náhrady trov konania. Súd mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníčkou bola dňa 15.6.2010 uzavretá Zmluva o poskytnutí revolvingového úveru č. 8300030586, ktorá zmluva je zmluvou spotrebiteľskou. Z jej obsahu zistil, že ide o formulárovú (typovú) zmluvu pripravenú vopred žalobcom, ktorej obsah nemala žalovaná možnosť reálne ovplyvniť, ani pozmeniť. Zmluvu uzatvorila žalovaná ako fyzická osoba, nie podnikateľka, pri poskytnutí úveru jej bolo predložené tlačivo zmluvy, vrátane zmluvných dojednaní a je otázne, či mala žalovaná dostatok času a možnosť oboznámiť sa s celým obsahom zmluvy a pochopiť význam podmienok v nej uvedených. To, že žalovaná nemala reálne možnosť oboznámiť sa s celým obsahom zmluvy je zrejmé už aj zo skutočnosti, že zmluva a zmluvné dojednania sú písané malým nahusteným písmom a ide o pomerne dlhý text obsahujúci množstvo odbornej právnej terminológie. Dokazovaním mal súd ďalej preukázané, že na základe tejto zmluvy bol žalovanej žalobcom poskytnutý úver vo výške 1 290 eur a žalovaná mala žalobcovi zaplatiť 36 mesačných splátok po 73,23 eura, t.j. celkovo sumu 2.636,28 eura, teda odplata predstavovala sumu 1.346,28 eura. Odplata za úver presahuje 100 % poskytnutého úveru, a preto súd považoval takúto odplatu ako dohodnutú zmluvnú podmienku za absolútne neprijateľnú a odporujúcu dobrým mravom. Ročná úroková sadzba úveru uvedená v zmluve vo výške 70,01 % značne prevyšuje priemerné úrokové miery bánk, zistených z internetovej stránky Národnej banky Slovenska, ktorých priemerná výška za 1. štvrtrok 2010 predstavovala 12,71 %. Po právnom posúdení veci v zmysle ust. § 53 ods. 1,3,5, § 54 ods. 1,2, § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, keďže odplata presahuje podstatne odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery, je možné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov, a to jednak pre rozpor odplaty s dobrými mravmi v zmysle § 39 Obč.zákonníka, ale aj vzhľadom na ustanovenia zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Poukázal, že žalobca zaslal žalovanej oznámenie o zosplatnení úveru z dôvodu omeškania splátok č. 32, 33 a 34, spolu v sume 219,69 € s tým, že omeškanie na najstaršej splátke je 74 dní a v prípade omeškania s ktoroukoľvek splátkou o viac ako 3 mesiace sa stanú splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti. Zo strany žalovanej bola súdu predložená kópia výpisu z účtu, z ktorej bolo zistené, že žalovaná zaplatila v prospech žalovaného ešte dňa 3.3.2014 sumu 247,07 eura. Súd vzhľadom na vyššie uvedené, úroky z omeškania požadované od žalovanej žalobcovi nepriznal a jeho návrh v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. a uviedol, že žalobca nemal v konaní úspech, preto mu náhrada trov konania nebola priznaná. O trovách žalovanej súd nerozhodoval v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p., pretože žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil a zaviazal žalovanú na zaplatenie žalovaných nárokov a na náhradu trov konania, vrátane náhrady trov právneho zastúpenia žalobcu v konaní pred súdom prvého stupňa do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, prípadne aby zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania za uhradený súdny poplatok za odvolanie a náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 39,53 €, vrátane DPH.

Odvolanie podal z dôvodov podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p., ďalej podľa § 205 ods. 2 písm. c/, d/, f/ O.s.p., pretože skutkový stav bol súdom zistený nedostatočne a následne bol nesprávne právne posúdený. Vytýkal súdu prvého stupňa v súvislosti s výškou odplaty, že túto otázku neposúdil podľa príslušnej právnej normy, a preto nie sú správne ani jeho skutkové a právne závery. Otázka odplaty za úver poskytnutý na základe spotrebiteľskej zmluvy bola v čase uzavretia zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným výslovne upravená v ust. § 53 ods. 6 zákona č. 40/1964 Zb., podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažnej prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Z uvedeného zákonného ustanovenia teda vyplýva, že odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov sa neporovnávajú len s odplatami bánk, keďže v zmysle teórie finančného práva finančným trhom sa rozumie sústava subjektov finančného trhu, jeho nástrojov a transakcií, teda finančných investícií s týmito nástrojmi a medzi týmito subjektmi. Pritom ide o nepriame sprostredkované financovanie, ktorého rizikom je návratnosť finančných prostriedkov, resp. je to hmotne motivované, inštitucionálne organizované nakupovanie a predávanie peňazí. Skutočnosť, že výška odplaty za úver na základe zmluvy o revolvingovom úvere je primeraná a v súlade so zákonom je pritom možné vyvodiť porovnaním výšky odplaty z obdobia, kedy bola regulovaná. V prvom rade dal do pozornosti, že maximálna výška odplaty za spotrebiteľské úvery v období do 10.6.2010 (§ 3 ods. 10 a ods. 11 zák.č. 258/2001 Z.z.) stanovila pre rovnaký typ úveru, ako bol poskytnutý žalovanému maximálnu odplatu vo výške 76 %. (nariadenie vlády č. 238/2008 Z.z. stanovilo maximálnu výšku odplaty pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené od 16.5.2010 do 15.8. 2010 vo výške 76 %). Javí sa preto pochybné prijať vôbec závery, aby odplata podľa takejto regulácie bola primeraná, ale pre rovnaký spotrebiteľský úver poskytnutý bezprostredne v nadväzujúcom období, by išlo už o neprimeranú odplatu. Ďalej z napadnutého rozsudku vôbec nevyplýva, čo by malo podľa mienky súdu byť primeranou sadzbou úrokov. Je teda nezistiteľné, čo je podľa súdu ešte v súlade s dobrými mravmi a čo v rozpore s nimi. Závery súdu ohľadne zmluvných dojednaní sú nečitateľné a ťažké je sa s nimi oboznámiť a súd tieto svoje úvahy nepodoprel žiadnymi konkrétnymi skutočnosťami, z ktorých by to malo vyplývať a záver, že sa dlžník s dojednaniaми nemohol oboznámiť, nebolo v tomto konaní vôbec namietané.

Odvolací súd prejednal vec na základe podaného odvolania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p., bez nariadenia pojednávania. Preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1,3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Verejné vyhlásenie rozsudku bolo v zmysle § 156 ods. 1 O.s.p. riadne oznámené.

Po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa vychádza z náležite zisteného skutkového stavu, je vecne správny a správne sú aj dôvody uvedené v napadnutom rozsudku. Súd prvého stupňa vykonal potrebné dokazovanie na návrh účastníkov konania a preukázanie skutkových tvrdení hodnotil v súlade s ust. § 132 O.s.p., správne je aj rozhodnutie súdu prvého stupňa o trovách konania.

Podľa ustanovenia § 219 ods. 1,2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd sa plne stotožňuje so závermi a názorom súdu prvého stupňa, že odplata za poskytnutý spotrebiteľský úver je neprimerane vysoká. V zmysle predloženej karty klienta vo výške 1098,34 eura) splatila žalovaná 2389,21 eura a v priebehu konania dňa 3.3.2014 zaplatila ešte žalovanú istinu 247,07 eura, spolu teda uhradila celú dohodnutú odplatu za úver. Pri takejto výške odplaty, ktorá aj pri zohľadnení podnikateľského rizika žalobcu v súvislosti s návratnosťou úverov, je v rozpore s dobrými mravmi, priznanie úrokov a ďalších poplatkov je neprijateľné.

Jedným z cieľov legislatívy Európskej únie a členských štátov je zvýšenie ochrany záujmov spotrebiteľov. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Dôvodom zavedenia definícií vzťahov obchodných a spotrebiteľských v právnom poriadku je zvýraznenie potreby ochrany spotrebiteľa pred silnejšími subjektami dodávateľmi. Dôvody takejto potreby je potrebné hľadať v charaktere priemerného spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právnych vzťahov, najmä pre aktuálnu potrebu uspokojenia svojich spotrebiteľských potrieb. Iná kvalita bdelosti v procese uzatvárania právnych vzťahov a zmlúv sa vyžaduje od subjektu, a to zmluvnej strany nie spotrebiteľa a iná kvalita sa vyžaduje od spotrebiteľa.

Aj odvolací súd má za to, že je potrebné so všetkými svojimi dôsledkami ozrejmiť spotrebiteľovi takým spôsobom a v takom čase, aby si aj priemerný spotrebiteľ uvedomil vážne dôsledky zaviazania sa na platenie úveru, ktorého odplata podstatne prevyšuje odplaty za úvery poskytované v bankových inštitúciách. Argumentácia odvolateľa, že do sústavy finančných trhov je potrebné v zmysle teórie finančného práva zahrnúť aj nebankové subjekty neobstojí, pretože práve podmienky poskytovanie takýchto úverov ako je všeobecne známe, sú v značnej miere súdmi vyslovované za neprijateľné a odplaty úverov pre ich výšku za rozporné s dobrými mravmi.

Navyše zo žaloby a predložených dokumentov žalobcom vôbec nevyplýva jasná špecifikácia uplatnenej pohľadávky a v odvolaní žalobca sa vôbec nezmieňuje, že istina bola už žalovanou uhradená, čo mal súd prvého stupňa pred svojim rozhodnutím preukázané prevodným príkazom.

Vecne správny je aj výrok rozsudku súdu prvého stupňa o trovách konania, napriek tomu, že súd prvého stupňa zrejme omylom citoval ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p., ale následne už odôvodnil tento výrok podľa § 146 ods. 1 O.s.p., keď konštatoval, že žalobca nemal v konaní úspech, preto mu nebola priznaná náhrada trov konania a úspešná žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že náhradu odvolacích trov žalovanému nepriznal, keďže nebol v odvolacom konaní úspešný a úspešná žalobkyňa náhradu nežiadala.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z., o súdoch, v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.